



## Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej

---

### IV.3. HASŁO TYTUŁOWE

1. TYTUŁY KSIĄG ANONIMOWYCH I ANONIMOWYCH DZIEŁ LITERACKICH.....	1
2. TYTUŁY DZIEŁ ANONIMOWYCH.....	1
3. TYTUŁY WYDAWNICTW CIĄGLYCH .....	2
4. TYTUŁY FILMÓW.....	4

Hasła tytułowe (zapisywane w kartotece wzorcowej w polu 130, w rekordzie bibliograficznym w polu 630) tworzy się w JHP BN dla:

- dzieł anonimowych wszelkiego rodzaju (ksiąg świętych, anonimów literackich, dzieł plastycznych i muzycznych o nieustalonym autorstwie)
- wydawnictw ciągłych (serii wydawniczych i czasopism)

#### **1. Tytuły ksiąg anonimowych i anonimowych dzieł literackich**

Hasła tytułowe **ksiąg świętych i anonimowych dzieł literackich** formułuje się zgodnie z zaleceniami PN-N-01231 : 2001 *Opis bibliograficzny – Hasło tytułowe*, np.:

Biblia. |p ST. |p Księga Wyjścia  
Koran  
Chanson de Roland  
Alf laila wa laila  
Bogurodzica  
Chronica Hungaro-Polonica  
Słowo o polku Igoreve  
Historia von D. Johann Fausten  
Navigatio sancti Brendani abbatis

#### **2. Tytuły dzieł anonimowych**

**Tytuły anonimowych dzieł (plastycznych, muzycznych, audiowizualnych itp.)** są wprowadzane na ogólnych zasadach i – zależnie od potrzeb – uzupełniane odpowiednimi dopowiedzeniami, np.:

Matka Boska Bardzka (figura)  
Matka Boska Pocieszycielka Strapionych z Wielkich Oczu (obraz)  
Jezu, ufam Tobie (obraz)

Wesele Aldobrandyńskie  
Star Trek, the next generation (serial film.)

Wszystkie dopowiedzenia zapisuje się w podpolu |a.

Jako hasła tytułowe wprowadza się również **tytuły dzieł zbiorowych**, uzupełniane - zależnie od potrzeb – odpowiednimi dopowiedzeniami, a zwłaszcza dopowiedzeniem chronologicznym np.:

Słownik badaczy literatury polskiej  
Encyklopedia historii drugiej Rzeczypospolitej  
Atlas Silesiae (Norymberga ; 1750)  
Encyclopaedia Britannica (1974- )

Hasła tego typu występują stosunkowo rzadko, przede wszystkim w opracowaniu przedmiotowym indeksów czy recenzji. Wszystkie dopowiedzenia zapisuje się w podpolu a.

**Uwaga:**

Nie są traktowane jako hasła tytułowe obiegowo funkcjonujące, popularne nazwy dzieł sztuki czy ich zespołów, zabytkowych obiektów, egzemplarzy rękopisów i druków. Hasła te są wprowadzane do JHP BN jako hasła ogólne, np.:

Arrasy wawelskie  
Dzwon Zygmunta  
Biblia Królowej Zofii  
Biblia Gutenberga  
Très riches heures du duc de Berry  
Psałterz Egberta

Zasady tworzenia rekordów wzorcowych dla tego typu obiektów będą opisane osobno.

### **3. Tytuły wydawnictw ciągłych**

- serii wydawniczych. Hasło uzupełnia się dopowiedzeniem (seria wyd.) zapisanym w podpolu a, np.:

Biblioteka Narodowa (seria wyd.)  
Wydawnictwo Ludowe (seria wyd.)

- czasopism:

Tytuły rozpoczynające się od słów Gazeta, Dziennik, Tygodnik, Przegląd itp. nie wymagają dopowiedzenia, np.:

Tygodnik Siedlecki  
Gazeta Lubuska  
Dziennik Bałtycki

Pozostałe tytuły otrzymują obligatoryjnie dopowiedzenie (czasop.), np.:

Poradnik Językowy (czasop.)  
Życie Literackie (czasop.)  
Szkwał (czasop.)  
Biblioteka Warszawska (czasop.)  
Kłosa (czasop.)

Jeśli dany tytuł nie identyfikuje jednoznacznie dokumentu, zwłaszcza w przypadkach, gdy występuje w różnych miejscowościach i różnych okresach, należy hasło uzupełnić dodatkowym dopowiedzeniem/dopowiedzeniami. Jako dopowiedzenia można użyć:

1. nazwy miejscowości;
2. dat związanych z publikacją lub daty rocznej wyrażającej początek publikacji;
3. innych informacji niezbędnych do identyfikacji.

Wszystkie dopowiedzenia zapisuje się w podpolu |a.

Tygodnik Polski (Pszczyna)

Tylko jeden taki tytuł wydawany w Pszczynie, nie wymaga dopowiedzenia chronologicznego.

Polityka (czasop. ; 1937-1939)

Polityka (czasop. ; 1957- )

Oba tytuły wydawane w Warszawie, rozróżniane datami, nie wymagają użycia dopowiedzenia lokalizującego

Jeśli tytuł zawiera nazwę miejscowości, nie ma potrzeby dodawania jej w dopowiedzeniu, np.:

Dziennik Łódzki (1844-1892)

Dziennik Łódzki (1945- )

Głos Warszawski (czasop. ; 1908-1909)

Głos (czasop. ; Warszawa ; 1886-1905)

Ze względu na częste występowanie tytułu w różnych miejscowościach i okresach, wymaga użycia obu dopowiedzeń.

Przegląd Robotniczy (organ NZR)

Miejsce i czas wydawania nie są znane, konieczne jest zastosowanie innego rodzaju dopowiedzenia.

**Uwaga:**

Nie stosuje się dopowiedzenie (czasop. emigr.). W odniesieniu do czasopism mniejszości narodowych i grup etnicznych należy stosować zasady ogólne, np.:

Głos Nauczyciela (czasop. ; Chicago)

Tygodnik Polski (Tbilisi)

Kultura (czasop. ; Paryż).

#### **4. Tytuły filmów**

Hasłem jest oryginalny tytuł filmu, a hasło autor-tytuł jest formą odsyłaczową. Tytuł filmu zawsze otrzymuje dopowiedzenie (film). Wprowadza się również odsyłacz od polskiego tytułu filmu, np.:

##### **Cria cuervos (film)**

NU Saura, Carlos (1932- ). Cria cuervos  
Nakarmić kruki (film)

##### **Otto e mezzo (film)**

NU Fellini, Federico (1920-1993). Otto e mezzo  
8 1/2 (film)  
Osiem i pół (film)

##### **Popiół i diament (film)**

NU Wajda, Andrzej|d(1926- ). Popiół i diament

Jeśli tytuł nie identyfikuje jednoznacznie filmu, należy uwzględnić w dopowiedzeniu dodatkową informację, przede wszystkim datę powstania, np.:

##### **Pan Tadeusz (film ; 1999)**

NU Wajda, Andrzej (1926- ). Pan Tadeusz